



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 160/2025-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Združenia domových samospráv, o. z.**, Rovniankova 14, Bratislava, IČO 31 820 174, zastúpeného Tkáč & Partners, s.r.o., Hrnčiarska 29, Košice, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/10/2023 z 23. októbra 2024 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 37, čl. 41 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 3 ods. 4, čl. 9 ods. 2 a 3 Aarhurského dohovoru rozsudkom najvyššieho správneho súdu sp. zn. 4Svk/10/2023 z 23. októbra 2024. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu správne mu súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že obec Veľké Dvorníky ako stavebný úrad vydala 29. januára 2020 rozhodnutie o umiestnení stavby „*IBD – Veľké Dvorníky – 19 rodinných domov*“ podľa § 39 a § 39a stavebného zákona. Na umiestnenie stavby a projektovú prípravu boli určené záväzné podmienky. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky rozhodnutím z 24. septembra 2020 tak, že odvolanie sťažovateľa zamietol a rozhodnutie stavebného úradu potvrdil.

3. Sťažovateľ sa domáhal zrušenia rozhodnutia okresného úradu o odvolaní správnu žalobou, v ktorej namietal nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov napadnutého rozhodnutia, rozpor skutkového stavu zisteného správnymi orgánmi s obsahom spisov a porušenie ustanovení o konaní. Sťažovateľ poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) č. C-461/13, podľa ktorého povoliť možno len taký projekt, ktorý preukazuje, že nezhoršuje

ochranu vôd. Podľa názoru sťažovateľa bol stavebný úrad povinný získať od štátnej vodnej správy dve záväzné stanoviská – od okresného úradu v sídle kraja vo forme rozhodnutia podľa § 16a vodného zákona a od okresného úradu k splneniu ostatných enviromentálnych záujmov na úseku vôd vo forme vyjadrenia. Sťažovateľ ďalej namietal, že mu na jeho žiadosť stavebný úrad (prvý stupeň) nedoručil kópiu spisu, čím mu bolo upreté právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Odvolací orgán sa s týmto pochybením dostatočne nevysporiadal. Napadnuté rozhodnutie považuje za natoľko nedostatočne odôvodnené, že negatívne ovplyvňuje jeho právo na súdny prieskum rozhodnutia.

4. Správnu žalobu sťažovateľa Krajský súd v Trnave (ďalej aj „správny súd“) zamietol ako nedôvodnú rozsudkom sp. zn. 14S/90/2020 z 8. septembra 2022. V jeho odôvodnení krajský súd v podstatnom uviedol, že námietka o nepreskúmateľnosti a nedostatku dôvodov je nedôvodná. V predmetnej veci bolo vykonané zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) zakončené rozhodnutím, ktoré je podkladom aj pre toto napadnuté konanie o umiestnení stavby. V zisťovacom konaní bolo preverené, či navrhovaná stavba nebude mať negatívne vplyvy na životné prostredie, a určené pripomienky dotknutých orgánov boli zapracované do územného rozhodnutia o umiestnení stavby. V tomto konaní vydal Okresný úrad Dunajská Streda záväzné stanovisko 7. novembra 2019 o tom, že navrhovaná stavba je v súlade so zákonom o EIA a s rozhodnutím vydaným v zisťovacom konaní z 23. januára 2018. Z rozhodnutia v zisťovacom konaní vyplýva, že štátna správa na úseku ochrany vôd vydala kladné stanovisko 22. novembra 2017, výstavba rodinných domov sa nedotkne povrchových ani podzemných vôd v danej lokalite. Vodný zákon neobsahuje § 16a ods. 23, na ktorý sa sťažovateľ odvoláva. Krajský súd ďalej uviedol, že nie je povinnosťou správneho orgánu vyhotovovať kópie administratívnych spisov a doručovať ich účastníkom konania, pretože každý účastník má právo nahliadnuť do spisu a robiť si kópie, čomu nebolo zo strany správneho orgánu bránené.

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zamietol podľa § 461 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) ako nedôvodnú. Rovnako zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania na účely podania prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru a účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania. Kasačný súd v odôvodnení uviedol, že napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje dostatočné odborné argumenty vysvetľujúce právny názor na relevantné žalobné námietky, ktoré boli v odôvodnení opísané, a krajský súd sa s nimi zrozumiteľne vysporiadal.

5.1. K spornej otázke aplikácie vodného zákona najvyšší správny súd uviedol, že v zmysle vodného zákona (s poukazom na § 16 ods. 10 vodného zákona) sa navrhované činnosti pre aplikabilitu § 16a musia priamo dotýkať povrchových alebo podzemných vôd. Stavebná činnosť sama osebe nie je navrhovanou činnosťou definovanou na účely vodného zákona. Sťažovateľom označené rozhodnutie Súdnemu dvoru č. C-461/12 sa týka stavby priamo zasahujúcej do povrchovej vody. Krajský súd síce mylne uviedol, že § 16a ods. 23 vodného zákona neexistuje, na tomto tvrdení však nepostavil svoje rozhodnutie a dospel k akceptovateľnému názoru, že nejde o uskutočnenie vodnej stavby, ale o výstavbu rodinných domov, ktorá sa nedotkne povrchových ani podzemných vôd v danej lokalite.

5.2. Kasačnú námietku nezaslania elektronickej kópie administratívneho spisu najvyšší správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože sťažovateľ mal možnosť v rámci celého konania nahliadnuť do spisu a listinné dôkazy si zabezpečiť zo spisu osobne na svoje náklady a túto možnosť nevyužil. Právo nahliadať do spisu a vyhotovovať kópie spisu sa realizuje zásadne za prítomnosti zamestnanca správneho orgánu a právo na informácie zo spisu sa vzťahuje na čiastkové informácie poskytnuté iným spôsobom. S poukazom na odbornú literatúru dospel k záveru, že od správnych orgánov nemožno spravodlivo vyžadovať poskytnutie podkladov v inej ako listinnej forme, ak sa tieto podklady *a priori* v digitalizovanej forme v spise nenachádzajú.

5.3. Najvyšší správny súd v závere uviedol, že v posudzovanej veci nevidel potrebu predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Predmetom prejudiciálnej otázky nemôže byť otázka, či bolo správne aplikované právo Európskej únie v konkrétnej veci. Vzhľadom na všeobecnosť sťažovateľových tvrdení bez špecifikácie konkrétnej vecnej prejudiciálnej otázky (sťažovateľ nevysvetlil, ktoré normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované v jeho veci) kasačný súd neidentifikoval takú otázku, ktorej položenie by malo význam pre rozhodnutie v prejednávanej veci.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti popísal priebeh konaní pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi, uviedol rozsiahle úvahy na tému významu občianskeho aktivizmu v oblasti životného prostredia a jeho prínosu pre spoločnosť, ako aj svoje presvedčenie o zaujatosti politickej reprezentácie proti nemu, ktorá sa prejavuje aj v činnosti správnych orgánov a súdov.

7. Sťažovateľ tvrdil, že sa proti nemu postupuje diskriminačne. Správne súdy sa majú vždy zaoberať zákonnosťou napadnutého rozhodnutia, pričom vo vzťahu k sťažovateľovi v prvom rade posudzujú jeho činnosť a informovanie o jeho aktivitách pred tým, ako sa zaoberajú argumentmi smerujúcimi k ochrane verejného záujmu životného prostredia. Najvyšší správny súd sa pridal k diskriminácii sťažovateľa, čím bolo porušené jeho právo v zmysle čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6, čl. 13 a čl. 14 dohovoru a čl. 41 a čl. 47 charty.

8. Sťažovateľ najvyššiemu správne súdu vyčíta najmä to, že s ním nekonal ako s reprezentantom zainteresovanej verejnosti a jeho správnu žalobu a kasačnú sťažnosť správne súdy posudzovali ako správnu žalobu právnickej osoby. V uvedenom videl sťažovateľ nesprávne právne posúdenie veci, pretože v konaní uplatňoval ochranu práva na priaznivé životné prostredie, teda subjektívne právo verejnej povahy. Keďže ani správny súd ani kasačný súd neuplatňovali § 42 SSP (neuviedli medzi citovanými právnymi normami, pozn.), bolo porušené právo sťažovateľa na nediskrimináciu a došlo k odmietnutiu spravodlivosti. Zároveň uvedené nesprávne posúdenie podľa tvrdenia sťažovateľa viedlo k tomu, že správne súdy sa nezaoberali otázkami nastolenými správnou žalobou a vymedzenými žalobcom, ale vytvorili si iný predmet konania.

9. Správne súdy podľa názoru sťažovateľa preniesli povinnosť zisťovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo správnych orgánov na zainteresovanú verejnosť. Neskúmali, či bol zákonný postup správneho orgánu, ktorý nezisťoval možnosť negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti. Namiesto toho označili žalobné a kasačné body za všeobecné a nekonkrétne. Tu sťažovateľ poukázal na vnútorný rozpor napadnutého rozsudku, ktorý videl v tom, že nebol

uznesením vyzvaný na odstránenie väd svojej žaloby alebo kasačnej sťažnosti, ak ich správne súdy považovali za nezrozumiteľné. Ale zároveň o nich meritórne rozhodli, čo v prípade nedostatku náležitosti nie je možné. Uvedené nedostatky viedli k nezrozumiteľnosti rozhodnutí oboch správnych súdov. Sťažovateľ namieta aj systematickú predpojatosť vnútroštátnych sudcov, ktorí neuznávajú činnosť spolkov konajúcich podľa Aarhurského dohovoru.

10. Najvyšší správny súd mal rovnako porušiť právo sťažovateľa na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 47 charty, keď nevyhovel jeho žiadosti o prerušenie konania a polozenie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru. Najvyšší správny súd bol povinný Súdnemu dvoru položiť prejudiciálne otázky o tom, či je procesný postup s využitím výlučne slovenského procesného práva v súlade s právom Európskej únie a či ide o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší správny súd nemohol vo veci rozhodnúť bez záväzného stanoviska Súdneho dvora, pretože vodný zákon je implementáciou smernice EIA a smernice o vodách.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa so zamietnutím jeho kasačnej sťažnosti. Z rozsiahlej sťažnostnej argumentácie možno za relevantnú vyvodiť námietku spočívajúcu v nedostatku odôvodnenia napadnutého rozsudku a jeho nezrozumiteľnosti a námietku nesprávneho právneho posúdenia žaloby podanej zainteresovanou verejnosťou, ako aj diskriminačné odmietnutie spravodlivosti. Sťažovateľ je toho názoru, že najvyšší správny súd sa nesprávne vysporiadal aj s jeho návrhom na polozenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Tieto pochybenia majú mať za následok porušenie označených práv sťažovateľa.

12. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel k záveru, že neobstojí tvrdenie sťažovateľa o jeho nezrozumiteľnosti či nedostatku odôvodnenia. Bez potreby opakovania či parafrázovania jeho právnych záverov (uvedených v bode 5 a nasl. tohto uznesenia) ústavný súd uvádza, že najvyšší správny súd po identifikovaní relevantných sťažnostných námietok sa s nimi dostatočne vysporiadal, keď špecifikoval, či je rozhodnutie správneho súdu dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. Ďalej ústavne akceptovateľne posúdil, či sťažovateľovi nebolo odopreté právo oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia v elektronickej podobe a právo na informácie o životnom prostredí. Najvyšší správny súd za nedôvodné rovnako vyhodnotil tvrdenia sťažovateľa o údajnom zneužití práva zo strany sťažovateľa, keďže správny súd neodmietol správnu žalobu z dôvodu, že má šikanózný charakter, resp. ide o zjavné zneužitie práva, ale žalobu posúdil ako podanú oprávnenou zainteresovanou verejnosťou, námietkami sa vecne zaoberal a meritórne rozhodol o zamietnutí žaloby pre jej nedôvodnosť. Tvrdenú diskriminačnú povahu konania kasačného súdu teda ústavný súd nezistil.

13. Najvyšší správny súd sa napokon riadne zaoberal aj návrhom sťažovateľa na prerušenie kasačného konania a predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru. Jasne a dostatočne objasnil, že sám nevidel potrebu polozenia prejudiciálnej otázky, ktorá by mala význam pre rozhodnutie v danej veci, a sťažovateľ nekonkretizoval vecnú otázku. Neaplikovateľnosť vodného zákona, ktorého výklad sťažovateľ v ústavnej sťažnosti požadoval predložiť Súdnemu dvoru, najvyšší správny súd dostatočne odôvodnil (navrhovaná stavba rodinných domov nespĺňa kritériá

navrhovanej činnosti podľa vodného zákona, keďže sa netýka povrchovej, podzemnej vody ani chráneného územia). Jeho závery ústavný súd považuje za logické a ústavne akceptovateľné.

14. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku a argumentácie v ústavnej sťažnosti dospel už pri jej predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho správneho súdu a obsahom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 26. marca 2025**

**Luboš Szigeti**  
**predseda senátu**